

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2019. gada 27. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Patērētāju tiesību aizsardzība – Direktīva 2011/83/ES – 6. panta 1. punkta k) apakšpunkts un 16. panta e) punkts – Distances līgums – Atteikuma tiesības – Izņēmumi – Jēdziens “aizzīmogotas preces, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ un kuras pēc piegādes ir atvērtas” – Matracis, kura aizsargpārklājumu patērētājs pēc piegādes ir noņēmis

Lietā C-681/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 15. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 6. decembrī, tiesvedībā

slewo – schlafen leben wohnen GmbH

pret

Sascha Ledowski,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja K. Toadere [*C. Toader*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*] un M. Safjans [*M. Safjan*] (referents),

ģenerālvokāts: H. Saugmandsgors Ēe [*H. Saugmandsgaard Øe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *slewo – schlafen leben wohnen GmbH* vārdā – *F. Buchmann, Rechtsanwalt,*
- *S. Ledowski* vārdā – *H. G. Klink, Rechtsanwalt,*
- Beļģijas valdības vārdā – *P. Cottin* un *J. Van Holm*, pārstāvji,
- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Garofoli, avvocato dello Stato,*
- Eiropas Komisijas vārdā – *M. Kellerbauer* un *N. Ruiz García*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2018. gada 19. decembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK (OV 2011, L 304, 64. lpp.), 6. panta 1. punkta k) apakšpunktu un 16. panta e) punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *slewo – schlafen leben wohnen GmbH* (turpmāk tekstā – “*slewo*”) un *Sascha Ledowski* par pēdējā minētā atteikuma tiesību īstenošanu saistībā ar matraci, ko viņš iegādājies *slewo* interneta vietnē.

Atbilstošās tiesību normas

- 3 Direktīvas 2011/83 3., 4., 7., 34., 37., 47. un 49. apsvērumā ir noteikts:
  - “(3) Līguma par Eiropas Savienības darbību 169. panta 1. punkts un 2. panta a) apakšpunkts paredz, ka Savienībai jāveicina augsts patērētāju aizsardzības līmenis, izmantojot pasākumus, kas pieņemti saskaņā ar Līguma 114. pantu.
  - (4) [...] Ir jāsaņem konkrēti patērētāju [...] noslēgto [distances] līgumu aspekti, lai patērētājiem izveidotu reālu iekšējo tirgu, atrodot pareizo samēru starp augstu patērētāju aizsardzības līmeni un uzņēmumu konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot subsidiaritātes principa ievērošanu.
  - [..]
  - (7) Regulējuma galveno aspektu pilnīgai saskaņošanai vajadzētu būtiski stiprināt juridisko noteiktību gan patērētājiem, gan tirgotājiem. [...] Turklāt patērētājiem būtu jānodrošina patērētāju tiesību aizsardzība vienmērīgi augstā līmenī visā Savienībā.
  - [..]
  - (34) Pirms patērētājam kļūst saistošs distances [...] līgums, [...] tirgotājam būtu jāsniedz patērētājam skaidra un vispusīga informācija [...].
  - [..]
  - (37) Distances pārdošanā patērētājs nevar precīzi apskatīt pirms līguma noslēgšanas, tādēļ viņam būtu jānodrošina atteikuma tiesības. Tā paša iemesla dēļ patērētājam vajadzētu būt tiesībām izmēģināt un pārbaudīt preces, kuras viņš ir nopircis, tik pilnīgi, cik nepieciešams, lai noskaidrotu šo preču veidu, īpašības un darbību. [...]
  - [..]
  - (47) Daži patērētāji izmanto atteikuma tiesības pēc tam, kad lietojuši preces ilgāk, nekā būtu nepieciešams, lai noskaidrotu šo preču veidu, īpašības un darbību. Šādā gadījumā patērētājam nebūtu jāzaudē atteikuma tiesības, bet būtu jāatbild par šo preču vērtības jebkādu mazināšanos. Lai noskaidrotu preču veidu, īpašības un darbību, patērētājam būtu jārikojas ar precēm vai

jāizmēģina preces tikai tā, kā viņam būtu atļauts to darīt veikalā. Piemēram, patērētājam būtu tikai jāuzlaiko apģērbs, bet viņš nedrīkstētu to valkāt. Tātad patērētājam atteikuma termiņa laikā būtu jāizmēģina un jālieto preces ar pienācīgu rūpību. Patērētāja pienākumiem atteikšanās gadījumā nebūtu jāattur patērētāju izmantot savas atteikuma tiesības.

[..]

(49) Distances līgumiem [..] vajadzētu būt dažiem izņēmumiem attiecībā uz atteikuma tiesībām. Atteikuma tiesības varētu būt nepiemērotas, piemēram, dažām precēm vai pakalpojumiem. [..]”

4 Šīs direktīvas 1. pantā “Priekšmets” ir noteikts:

“Šīs direktīvas mērķis ir, panākot augstu patērētāju aizsardzības līmeni, veicināt iekšējā tirgus sekmīgu darbību, tuvinot konkrētus aspektus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos, kas attiecas uz līgumiem, kuri noslēgti starp patērētājiem un tirgotājiem.”

5 Šīs direktīvas 6. panta “Informēšanas prasības distances līgumiem un ārpus uzņēmuma telpām noslēgtiem līgumiem” 1. punktā ir noteikts:

“Pirms patērētājs ir uzņēmies [..] distances līguma [..] saistības, tirgotājs skaidrā un saprotamā veidā patērētājam sniedz šādu informāciju:

[..]

k) ja atteikuma tiesības nav paredzētas saskaņā ar 16. pantu, informācija par to, ka patērētājam nebūs atteikuma tiesību, vai, attiecīgā gadījumā, apstākļi, kādos patērētājs zaudē savas atteikuma tiesības;

[..].”

6 Šīs pašas direktīvas 9. panta “Atteikuma tiesības” 1. punktā ir noteikts:

“Izņemot, ja piemēro 16. pantā minētos izņēmumus, patērētājs 14 dienu laikā var atteikties no distances līguma [..], nesniedzot nekādu pamatojumu un sedzot tikai tās izmaksas, kas paredzētas 13. panta 2. punktā un 14. pantā.”

7 Saskaņā ar Direktīvas 2011/83 12. pantu “Atteikuma sekas”:

“Izmantojot atteikuma tiesības, tiek izbeigtas pušu saistības:

a) izpildīt distances līgumu [..]

[..]”

8 Šīs direktīvas 13. panta “Tirgotāja pienākumi gadījumos, kad tiek izmantotas atteikuma tiesības” 1. punktā ir noteikts:

“Tirgotājs atmaksā visus maksājumus, ko viņš ir saņēmis no patērētāja, tostarp attiecīgā gadījumā piegādes izdevumus, bez nepamatotas kavēšanās un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 14 dienu laikā no dienas, kad viņš saskaņā ar 11. pantu tika informēts par patērētāja lēmumu atteikties no līguma.

[..]”

- 9 Šīs direktīvas 14. panta “Patērētāja pienākumi gadījumos, kad tiek izmantotas atteikuma tiesības” 2. punktā ir noteikts:

“Patērētājs ir atbildīgs tikai par preču vērtības samazināšanos, ja preces izmantotas nevis tāpēc, lai konstatētu šo preču veidu, īpašības un darbību, bet citos nolūkos. [..]”

- 10 Šīs pašas direktīvas 16. pants “Izņēmumi attiecībā uz atteikuma tiesībām” ir izteikts šādi:

“Attiecībā uz distances līgumiem [..] 9. līdz 15. pantā izklāstītās atteikuma tiesības dalībvalstis nepiemēro:

[..]

e) tādu aizzīmogotu preču piegādei, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ un kuras pēc piegādes ir atvērtas;

[..].”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 11 *slewo* ir tiešsaistes pārdošanas uzņēmums, kurš tostarp tirgo arī matračus.
- 12 2014. gada 25. novembrī *S. Ledowski* personīgām vajadzībām *slewo* interneta vietnē pasūtīja matraci, kurš maksāja 1094,52 EUR. No *slewo* saņemtajā rēķinā iekļautie vispārīgie pārdošanas nosacījumi ietvēra “patērētājiem paredzētu informāciju par atteikumu”, kura bija formulēta šādi:
- “Mēs uzņemamies segt preces atgriešanas izmaksas. [..] Šādos gadījumos Jūs priekšlaicīgi zaudējat atteikuma tiesības: saistībā ar līgumiem par aizzīmogotu preču piegādi, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ, ja pēc piegādes tās tikušas atvērtas.”
- 13 Piegādājot *S. Ledowski* pasūtīto matraci, tas bija pārklāts ar aizsargplēvi, ko viņš vēlāk noņēma.
- 14 Ar 2014. gada 9. decembra vēstuli *S. Ledowski* informēja *slewo*, ka viņš vēlas attiecīgo matraci atdot atpakaļ, un lūdza organizēt tā transportēšanu.
- 15 Tā kā *slewo* šo transportēšanu nenoorganizēja, *S. Ledowski* pats sedza transporta izmaksas 95,59 EUR apmērā.
- 16 *S. Ledowski* vērsās *Amtsgericht Mainz* (Maincas pirmās instances tiesa, Vācija) ar prasību piespriest *slewo* atlīdzināt attiecīgā matrača pirkuma cenu un transporta izmaksas kopumā 1190,11 EUR apmērā, pieskaitot procentus, kā arī izdevumus par advokāta pakalpojumiem.
- 17 Ar 2015. gada 26. novembra spriedumu *Amtsgericht Mainz* (Maincas pirmās instances tiesa) apmierināja šo prasību.
- 18 Ar 2016. gada 10. augusta spriedumu *Landgericht Mainz* (Maincas apgabaltiesa, Vācija) minēto spriedumu apstiprināja ar spriedumu par apelācijas sūdzību.
- 19 Šādos apstākļos *slewo* iesniedza revīzijas sūdzību iesniedzējtiesā – *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa, Vācija).

- 20 Iesniedzējtiesa uzskata, ka atteikuma tiesības atbilstoši Direktīvas 2011/83 16. panta e) punktam nepiemēro tikai tad, ja, ņemot aizzīmogojumu, precī pilnībā vairs nav iespējams pārdot veselības vai higiēnas apsvērumu dēļ, kā tas tostarp ir noteiktu kosmētikas vai higiēnas preču, piemēram, zobu birstes, gadījumā.
- 21 Šajā ziņā iesniedzējtiesa atgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru normas, kurās noteikta atkāpe no Savienības tiesību aktos paredzētām tiesībām, kā tas ir atteikuma tiesību gadījumā pamatlietā, ir jāpiemēro šauri.
- 22 Taču – atšķirībā no higiēnas precēm šaurā izpratnē – patērētāja atpakaļ atdots matracis, kuram ņemts aizzīmogojums, nav pilnībā izslēdzams no atkārtotas pārdošanas. Šis secinājums izrietot it īpaši no matraču izmantošanas viesnīcu nozarē, internetā pastāvošā lietotu matraču tirgus fakta, kā arī iespējas lietotus matračus iztirīt.
- 23 Iesniedzējtiesa uzskata, ka gadījumā, ja Direktīvas 2011/83 16. panta e) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preces, kas var nonākt tiešā saskarē ar cilvēka ķermeni, kā tas ir ar matračiem, kad tos izmanto tiem paredzētajam mērķim, pat ja tirgotājs var tās atkal laist tirgū, izmantojot piemērotus tīrīšanas pasākumus, ir preces, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas minētās normas izpratnē, rodas jautājums, kādiem nosacījumiem šādas preces iesaiņojumam ir jāatbilst un vai no konkrētajiem apstākļiem, jo īpaši vārda “aizzīmogots” norādes uz iepakojuma, ir jāizriet, ka tas nav tikai iepakojums transporta vajadzībām, bet ka prece ir aizzīmogota veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ.
- 24 Iesniedzējtiesa turklāt uzskata, ka Direktīvas 2011/83 6. panta 1. punkta k) apakšpunktā nav pietiekami precizēts, kāda informācija, pirms patērētājam kļūst saistošs distances līgums, tirgotājam ir jāsniedz par apstākļiem, kādos patērētājs zaudē atteikuma tiesības atbilstoši šīs direktīvas 16. panta e) punktam.
- 25 Šādos apstākļos *Bundesgerichtshof* (Federālā augstākā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai Direktīvas 2011/83 16. panta e) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pie tajā minētajām precēm, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ, pieder arī preces (piemēram, matračī), kuras, ja tās izmanto tam paredzētā veidā, gan var nonākt kontaktā ar cilvēka ķermeni, tomēr, uzņēmējam veicot atbilstīgus (tīrīšanas) pasākumus, tās var atkal tikt laistas aprīvē?”

2) Ja uz pirmo jautājumu sniegta apstiprinoša atbilde:

a) kādiem nosacījumiem ir jāatbilst preces iepakojumam, lai to varētu uzskatīt par aizzīmogošanu Direktīvas 2011/83 16. panta e) punkta izpratnē,

un

b) vai informācija, kas uzņēmējam saskaņā ar Direktīvas 2011/83 6. panta 1. punkta k) apakšpunktu ir jāsniedz pirms tam, kad līgums ir kļuvis saistošs, ir jādara zināma tādā veidā, ka, konkrēti atsaucoties uz pārdošanas objektu (šajā gadījumā – matraci) un tam izmantoto aizzīmogošanu, patērētājs tiek informēts par to, ka zīmoga noņemšanas gadījumā viņš zaudē atteikuma tiesības?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 26 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2011/83 16. panta e) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “aizzīmogotas preces, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ un kuras pēc piegādes ir atvērtas” šīs normas izpratnē, ietilpst tāda prece kā matracis, kura aizsargpārklājumu patērētājs pēc piegādes ir noņēmis.
- 27 Vispirms ir jāatgādina, ka, pirmkārt, saskaņā ar Direktīvas 2011/83 9. panta 1. punktu, neskaitot gadījumus, kad piemērojami šīs direktīvas 16. pantā paredzētie izņēmumi, patērētājam ir četrpadsmit dienu termiņš, lai atteiktos no distances līguma, nesniedzot nekādu šī lēmuma pamatojumu.
- 28 Otrkārt, ir jānorāda, ka no šīs direktīvas 12. panta a) punkta izriet, ka atteikuma tiesību izmantošanas rezultātā pusēm zūd pienākums izpildīt distances līgumu.
- 29 Minētās direktīvas 16. panta e) punktā ir paredzēts izņēmums no atteikuma tiesībām attiecībā uz distances līgumiem par tādu aizzīmogotu preču piegādi, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ un kuras pēc piegādes ir atvērtas.
- 30 Taču šīs normas tekstā nav norādīti elementi attiecībā uz konkrēto šī jēdziena “aizzīmogotas preces, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ un kuras pēc piegādes ir atvērtas” tvērumu, kas ļautu skaidri noteikt, kādas preces ietilpst šajā jēdzienā un, attiecīgā gadījumā, vai tāda prece kā matracis, kura aizsargpārklājumu patērētājs pēc piegādes ir noņēmis, arī ietilpst šajā jēdzienā.
- 31 Tādēļ nolūkā interpretēt Direktīvas 2011/83 16. panta e) punktu ir jāņem vērā ne tikai šīs normas teksts, bet arī mērķi, kas ir izvirzīti regulējumā, kurā tā ietilpst (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 7. augusts, *Verbraucherzentrale Berlin*, C-485/17, EU:C:2018:642, 27. punkts, un 2018. gada 13. septembris, *Starman*, C-332/17, EU:C:2018:721, 23. punkts).
- 32 Kā izriet no Direktīvas 2011/83 1. panta, lasot to kopā ar tās 3., 4. un 7. apsvērumu, šīs direktīvas mērķis ir panākt augstu patērētāju aizsardzības līmeni. Turklāt Savienības politikas kontekstā patērētāju aizsardzībai, kuri atrodas vājākā pozīcijā salīdzinājumā ar tirgotājiem, ir veltīts LESD 169. pants, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 38. pants, jo patērētāji ir atzīstami par mazāk informētiem, ekonomiski vājākiem un juridiski mazāk pieredzējušiem salīdzinājumā ar to līgumpartneriem (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 2. marts, *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs Frankfurt am Main*, C-568/15, EU:C:2017:154, 28. punkts; 2018. gada 4. oktobris, *Kamenova*, C-105/17, EU:C:2018:808, 34. punkts, un 2019. gada 23. janvāris, *Walbusch Walter Busch*, C-430/17, EU:C:2019:47, 34. punkts).
- 33 Atteikuma tiesības ir vērstas uz to, lai patērētāju aizsargātu īpašā – tālpārdošanas – situācijā, kurā viņam pirms līguma noslēgšanas faktiski nav iespēju apskatīt izstrādājumu vai pārliecināties par sniegtā pakalpojuma raksturu. Tādējādi šīs tiesības ir paredzētas tam, lai kompensētu no distances līguma izrietošo patērētāja neizdevīgāko stāvokli, viņam piešķirot pienācīgu termiņu pārdomām, kura laikā viņam ir iespēja iegādātas preces pārbaudīt un izmēģināt (spriedums, 2019. gada 23. janvāris, *Walbusch Walter Busch*, C-430/17, EU:C:2019:47, 45. punkts).
- 34 Šajā ziņā Direktīvas 2011/83 16. panta e) punkts, kurā ir noteikts izņēmums no atteikuma tiesībām, kā Savienības tiesību norma, kas ierobežo aizsardzībai piešķirtās tiesības, ir jāinterpretē šauri (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 10. septembris, *Kušionová*, C-34/13, EU:C:2014:2189, 77. punkts).
- 35 Uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ņemot vērā šos apsvērumus.

- 36 Šajā ziņā Direktīvas 2011/83 49. apsvērumā ir precizēts, ka izņēmumu no atteikuma tiesībām varētu piemērot, pamatojot to ar konkrēto preču raksturu.
- 37 No tā izriet, ka šīs direktīvas 16. panta e) punkta kontekstā preces raksturs var pamatot tā iesaiņojuma aizzīmogošanu veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ un ka līdz ar to, ja šīs iesaiņojuma aizzīmogojums tiek noņemts, tajā iesaiņotajai precei vairs nav garantijas veselības aizsardzības vai higiēnas aspektā.
- 38 Kad patērētājs precei noņem aizzīmogojumu un tādējādi tai vairs nav garantijas veselības aizsardzības vai higiēnas aspektā, rodas risks, ka šo preci vairs nevarēs izmantot citas personas un tādēļ tirgotājs to vairs nevarēs atkārtoti pārdot.
- 39 Šādos apstākļos atzīt, ka patērētājs drīkst īstenot savas atteikuma tiesības, atdodot atpakaļ tirgotājam šādu preci, kurai noņemts aizzīmogojums, būtu pretrunā Savienības likumdevēja gribai, kas pausta Direktīvas 2011/83 4. apsvērumā, kurā ir noteikts, ka ar šo direktīvu ir jārod pareizais samērs starp augstu patērētāju aizsardzības līmeni un uzņēmumu konkurētspēju.
- 40 Līdz ar to, kā secinājumu 33. punktā norādījis ģenerāladvokāts, ir jāatzīst, ka Direktīvas 2011/83 16. panta e) punktā paredzētais izņēmums no atteikuma tiesībām ir piemērojams tikai tad, ja, kolīdz aizzīmogojums ir noņemts, ir galīgi izslēgta preces atkārota pārdošana veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ, ja šīs preces rakstura dēļ tirgotājam ir neiespējami vai pārmērīgi apgrūtināti veikt pasākumus, lai nodrošinātu precei tādu stāvokli, ka to var atkal laist tirgū, tādējādi neskarot vienu vai otru no šīm pamatvērtībām.
- 41 No tā izriet, ka šajā gadījumā attiecībā uz matraci, kas aplūkojams pamatlietā, kura aizsargpārklājumu patērētājs pēc tā piegādes ir noņēmis, nav piemērojams Direktīvas 2011/83 16. panta e) punktā paredzētais izņēmums no atteikuma tiesībām.
- 42 Proti, pirmkārt, kaut arī šāds matracs var būt ticis lietots, šī iemesla dēļ vien nešķiet, ka to vēlāk nevar izmantot citas personas vai ka to nevarētu atkārtoti pārdot. Šajā ziņā pietiek atgādināt, ka viesnīcās vienu un to pašu matraci pēc kārtas izmanto vairākas personas, ka pastāv lietotu matraču tirgus un ka lietotus matračus var pastiprināti iztīrīt.
- 43 Otrkārt, atteikuma tiesību kontekstā matraci var pielīdzināt apģērbam.
- 44 Kā izriet no Direktīvas 2011/83 37. un 47. apsvēruma, Savienības likumdevēja nolūks bija ļaut apģērba pircējam distances pirkuma gadījumā šo apģērbu uzlaikot, lai pārliecinātos par tā “veidu, īpašībām un darbību” un pēc šīs uzlaikošanas attiecīgi izmantot atteikuma tiesības, to atdodot atpakaļ tirgotājam.
- 45 Ir skaidrs, ka virkne apģērbu, kad tie tikuši uzlaikoti atbilstoši to valkāšanas mērķim, ir varējuši nonākt tiešā saskarē ar cilvēka ķermeni, un tas nav izslēdzams arī attiecībā uz matračiem, turklāt tiem praksē nav izvirzītas prasības par īpašu aizsardzību, lai šo saskari uzlaikošanas brīdī novērstu.
- 46 Šāda abu minēto preču kategoriju, proti, apģērbu un matraču, pielīdzināšana, kā secinājumu 34. punkta norādījis arī ģenerāladvokāts, ir pieļaujama, jo, pat šīm precēm tieši saskaroties ar cilvēka ķermeni, var pieņemt, ka pēc tam, kad patērētājs tos ir atdevis atpakaļ, tirgotājs, veicot tīrīšanas vai dezinfekcijas pasākumus, šīs preces var sagatavot lietošanai citām personām un tādējādi atkārtotai laišanai tirgū, neskarot veselības aizsardzības vai higiēnas pamatvērtības.
- 47 Tomēr saskaņā ar Direktīvas 2011/83 14. panta 2. punktu, lasot kopā ar tās 47. apsvērumu, patērētājs ir atbildīgs par preces vērtības samazināšanos, ja preces izmantotas nevis tāpēc, lai konstatētu šo preču veidu, īpašības un darbību, bet citos nolūkos, taču atteikuma tiesības tādēļ viņš nezaudē (pēc analogijas skat. spriedumu, 2009. gada 3. septembris, *Messner*, C-489/07, EU:C:2009:502, 29. punkts).

- 48 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2011/83 16. panta e) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “aizzīmogotas preces, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ un kuras pēc piegādes ir atvērtas” šīs normas izpratnē neietilpst tāda prece kā matracis, kura aizsargpārklājumu patērētājs pēc piegādes ir noņēmis.

Par otro jautājumu

- 49 Ievērojot uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz otro jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 50 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK, 16. panta e) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka jēdzienā “aizzīmogotas preces, kuras nav piemērotas atdošanai atpakaļ veselības aizsardzības vai higiēnas apsvērumu dēļ un kuras pēc piegādes ir atvērtas” šīs normas izpratnē neietilpst tāda prece kā matracis, kura aizsargpārklājumu patērētājs pēc piegādes ir noņēmis.

[Paraksti]